

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН У ПРОБЛЕМІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Тостопалова Н. М.

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри технології неорганічних речовин, водоочищення
та загальної хімічної технології*

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Чесність у навчальному процесі у закладі вищої освіти повинна бути з обох сторін – викладач та студент. Саме кодекс честі [1] передбачає сукупність моральних та етичних норм та правил, які слід виконувати під час навчального процесу.

Нажаль, у теперішній час деякі моральні аспекти втрачено як з боку викладача, так і з боку студента. Це пов'язано спочатку з пандемією та переходом до навчання онлайн, а зараз ще з війною. На прикладі нашого ЗВО – коли було навчання онлайн, викладачі йшли на зустріч студентам – було відмінено так звані штрафні бали, які передбачалися рейтинговою системою оцінювання знань. Студент «штрафувався» за несвоєчасне виконання домашнього завдання, пропуски занять без поважних причин тощо. До того ж всі контрольні заходи були також в дистанційному режимі, а у студентів не завжди був «постійний» інтернет, іноді за їх словами не було змоги включити камеру. У такому випадку викладач йшов на компроміс – виставляв дещо завищені оцінки за вірну відповідь студента, але викладач з довірою відносився до таких обставин.

При цьому у студентів була можливість, яку вони самі собі надали, користуватися під час контрольних заходів майже усіма рекомендованими матеріалами: підручниками, методичними розробками, які їм надаються на початку семестру.

Але існує ще деякі прояви академічної недоброчесності зі сторони викладачів. Можна спостерігати таке явище – деякі педагоги виставляють дещо завищені оцінки «своїм» студентам, тобто тим, у яких вони є керівниками, наприклад, бакалаврських проектів. На превеликий жаль, це явище відчувають навіть самі студенти, і у них виробляється негативне відношення та недовіра до викладачів і знижується впевненість у власні сили та здібності. Це мають місце

випадки, коли викладач виставляє однаково високі оцінки майже всій групі студентів, тобто відсутня диференціація рівня знань студентів.

Безумовно, розвиток сучасних прийомів одержання швидкої інформації за допомогою мережі Internet та штучного інтелекту дозволяє значно скоротити час отримання та обробки інформації, але багато випадків присвоєння чужих доробок у якості своїх викликає занепокоєння та свідчить про недоброчесність. Зараз у багатьох періодичних наукових виданнях існує система перевірки на плагіат або самоплагіат, це сприяє підвищенню рейтингу видання, розширює можливості отримувати необхідну інформацію з довірою до авторів.

Ще одне важливе питання щодо програм перевірки на плагіат – це відсотки, які визначає певна програма. Аналогічні програми запроваджено в університетах, наприклад, програма Unichek. Іноді в негативні відсотки потрапляють такі матеріали як титульні аркуші (загально прийняті), список використаних літературних джерел тощо.

Головне, на мій погляд, мають починати з себе самі викладачі, а студентам чітко пояснювати всі ці положення. Хоча вони підписували відомості, що дотримуються академічної доброчесності, а конкретно не знають що мається на увазі і як це виконувати. Слід невтомно пояснювати студентам, саме за що будуть знижуватися бали і наскільки проблема академічної доброчесності впливає на їх становлення та майбутню професійну діяльність.

Список посилань

1. Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» [Електронний ресурс]. 2021. Режим доступу до ресурсу: <https://kpi.ua/code>.